

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 1CbZm/84/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513235293
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Ulacká
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2018:1513235293.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava V sudkyňou JUDr. Vierou Ulackou v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, proti žalovanej: P. L. Doskočová, narodená X.X.XXXX, trvale bytom X. č. XXXX/XX, F. W., zastúpená advokátkou JUDr. Michaelou Macalákovou, J. Milca 11, Žilina, o zaplatenie 6.345,90 eur s príslušenstvom a odmenou 21,15 eur zo zmenky a o vzájomnej žalobe žalovanej na určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere a iné, takto

rozhodol:

- I. Zmenkový platobný rozkaz č. k. 3Zm 1003/2013-11 zo dňa 29.1.2014 súd ruší v celom rozsahu a súčasne v zmenkovej sume 4.279 eur, v úroku 6% ročne zo sumy 4.279 eur od 30.9.2013 do zaplatenia a v zmenkovej odmene 14,26 eur konanie zastavuje.
- II. Vzájomnú žalobu žalovanej súd zamietá.
- III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Zmenkovým platobným rozkazom č. k. 3Zm 1003/2013-11 zo dňa 29.1.2014 uložil súd žalovanej povinnosť, aby do troch dní od doručenia zaplatila žalobcovi zmenkovú sumu 6.345,90 eur s úrokom 6% ročne z nej od 30.9.2013 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 21,15 eur a náhradu trov konania v celkovej výške 763,26 eur alebo aby v tej istej lehote podala námietky, v ktorých musí uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namieta. Žalovaná podala námietky, po podaní ktorých sa vec vedie pod sp. zn. 1CbZm 84/2014.

2. Zmenkový platobný rozkaz súd vydal v skrátenej konaní na základe § 175 zákona č. 99/1963 Zb., Občiansky súdny poriadok (OSP) a touto formou o žalobe rozhodol. Občiansky súdny poriadok bol zrušený a od 1.7.2016 ho nahradil zákon č.

160/2015 Z. z., Civilný sporový poriadok. Civilný sporový poriadok (ďalej aj CSP) je na základe § 470 ods. 1 použiteľný v zásade na všetky súdne konania, spadajúce pod jeho úpravu, aj keď boli začaté pred 1. júlom 2016. Výnimkou z princípu okamžitej aplikovateľnosti novej procesnoprávnej normy je aj konanie o zmenkovom platobnom rozkaze, ktoré sa podľa § 471 ods. 2 CSP dokončí podľa doterajších predpisov.

3. V konaní o zmenkovom platobnom rozkaze súd rozhoduje o tom, či zmenkový platobný rozkaz ponechá v platnosti alebo ho celkom či čiastočne zruší. Procesným základom pre takéto rozhodnutie je jedine § 175 OSP (v spojení s prvou vetou § 372y ods. 2 OSP), keďže Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenia, ktoré by umožnili súdu o neprávoplatnom zmenkovom platobnom rozkaze rozhodnúť. Preto za doterajšie predpisy, podľa ktorých súd na základe § 471 ods. 2 CSP dokončí konanie o zmenkovom platobnom rozkaze, je možné považovať len ustanovenie § 175 OSP ako predpis osobitnej povahy. Na ostatné otázky, ktoré sa v súvislosti s rozhodovaním o

zmenkovom platobnom rozkaze aj pred 1. júlom 2016 posudzovali len podľa všeobecnej procesnej úpravy, nie je dôvod aplikovať zákon, ktorý bol 1.7.2016 zrušený. Vo všetkých tých otázkach, ktoré nie sú výslovne v § 175 OSP riešené, sa preto už postupuje podľa Civilného sporového poriadku. (Obdobný názor vyplýva aj z uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5Obdo/15/2017 z 27.9.2017, z ktorého je možné dovodiť, že postup podľa doterajších predpisov je namieste len v otázkach, ktoré nie sú novým procesným predpisom upravené, inak by sa z nového procesného predpisu stala nesúrodá spleť rôznych procesných režimov.)

4. Žalovaná namietla miestnu príslušnosť Okresného súdu Bratislava V,

a nakoľko podľa nej ide o spor zo spotrebiteľskej zmenky, za miestne príslušný v zmysle § 87 písm. f) OSP považovala Okresný súd Považská Bystrica. Súčasne sa domnievala, že v tomto prípade sú naplnené aj dôvody pre prenesenie príslušnosti podľa § 12 OSP a pre prípad, ak by konajúci súd nepostúpil vec miestne príslušnému súdu, žiadala, aby sa vecou zaoberal Najvyšší súd Slovenskej republiky a povolil prenesenie miestnej príslušnosti na Okresný súd Považská Bystrica.

5. Ďalej žalovaná v námietkach uviedla, že zmenka zo dňa 6.5.2013 bola

vyplnená z titulu zmluvy o revolvingovom úvere č. 170227-45220 zo 6.5.2013, ktorú uzavrela so žalobcom. Pri dojednávaní úveru jej bolo výslovne povedané, že úver môže získať len pokiaľ bude mať postavenie podnikateľa a úver sa tak stane účelovo určený. Výsledkom rokovaní bolo uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere, pričom však žalobcovi výslovne uviedla, že v podnikaní končí, k čomu už začala podnikáť aj konkrétne kroky, a že úver nevyhnutne potrebuje na splatenie dlhov Zdravotnej a Sociálnej poisťovni a na vyrovnanie daňových nedoplatkov. Obsah zmluvy nebola schopná nijak ovplyvniť, žalobca jej teda poskytol podnikateľský úver, ale bez toho, aby sa zaujímal o podnikateľský plán a na jej upozornenie, že úver potrebuje na splatenie dlhov a s podnikaním končí, nereflektoval. Účelové viazanie úveru na podnikanie považovala len za formálne, za snahu vylúčiť aplikáciu spotrebiteľských noriem, nakoľko žalobca skutočné využitie poskytnutých finančných prostriedkov neskúmal a ani zmluva nepočítala s uložením sankcií dlžníkovi pre prípad nedodržania určeného účelu. Zmluvu považuje za hrubo nevyváženú, veriteľ rozhodol o účele platby, o výške príslušenstva a aj o samotnej výške istiny, nerešpektujúc jej vôľu pokiaľ ide o účelové určenie úveru. Jej vôľu nezodpovedá ani revolving, lebo mala záujem len o jednorazový úver 2.000 eur, preto chýba konsenzus v tak podstatnej náležitosti úverovej zmluvy, akou je výška úveru a doba, na ktorú je poskytnutý. Konanie žalobcu považuje za nekalú obchodnú prax a poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 84/2011 z 26.5.2011. Mala za to, že v tomto prípade je zmluva o spotrebiteľskom úvere zámerne a účelovo skrytá za zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej povaha a účel umožnili vyhnúť sa uplatneniu zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a zákonu č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, keďže proces uzatvárania zmluvy zodpovedal uzatváraniu štandardizovaných typových zmlúv, ona bola postavená do pozície podnikajúceho subjektu, z ktorého dôvodu sa určilo účelové určenie úveru na podnikanie, bola obmedzovaná pri voľbe rozhodného práva, ktorým sa bude zmluva spravovať, obsah zmluvy absolútne vylúčil aplikáciu zákona č. 129/2010 Z. z. aj subsidiárnu aplikáciu Občianskeho zákonníka a v rámci zmluvy boli porušené viaceré zákazy vyplývajúce zo zákona č. 129/2010 Z. z. Zmluva neobsahuje ročnú úrokovú sadzbu, ročnú percentuálnu mieru nákladov, ani ďalšie náležitosti vyplývajúce z § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch. Úrok dojednaný v bode 4.1 a 4.2 zmluvy o revolvingovom úvere definovala ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a dovoľovala sa jej neplatnosť, nakoľko nie len odporuje ratio legis zákona č. 129/2010 Z. z., ale jeho výška je zjavne neprimeraná, odporujúca dobrým mravom a vytvára hrubú nerovnováhu medzi ňou ako spotrebiteľom a žalobcom ako veriteľom. Neprijateľné a odporujúce dobrým mravom sú aj dojednania o zmluvných pokutách v bode 12. úverovej zmluvy a veriteľ kumuluje neúmerne vysoké zmluvné pokuty, dojednané pre prípad neplnenia povinností zo strany dlžníka. Ďalším rozporom so zákonom je absencia možnosti dlžníka spotrebiteľský úver úplne alebo čiastočne splatiť pred dohodnutou lehotou splatnosti, ktoré právo má spotrebiteľ na základe § 16 zákona č. 129/2010 Z. z. Obmedzovanie tohto práva je možné tiež hodnotiť ako neprijateľnú a teda neplatnú zmluvnú podmienku. Neplatnou je aj rozhodcovská zmluva č. 170227-455220 zo 6.5.2013, nakoľko nie je prejavom slobodnej a vážnej vôle spotrebiteľa a ona bola postavená pred hotovú vec, bez možnosti výberu, navyše ju uzavrela v tiesni za nápadne nevýhodných podmienok.

6. Proti zmenke žalovaná namietala, že žalobca nepreukázal, že zmenka bola

predložená na platenie. Zmenku považuje za vyplnenú nesprávne v sume 6.345,90 eur, ktorá nezodpovedá dlžnej sume. Od žalobcu si požičala 2.000 eur, za jeho poskytnutie žalobca podľa bodu 4.1. zmluvy žiada odmenu 2.158 eur a v bode 1.1. zmluvy tvrdí, že jej úver poskytol vo výške 4.158 eur, čo je v rozpore so skutočnosťou. Splátky boli nastavené zo sumy 4.158 eur na 42 mesiacov po 99 eur, uhradila jednu splátku 99 eur a dňa 25.10.2013 naraz 2.200 eur. Žalobcu dňa 23.10.2013 upozornila, že mu istinu uhradí v plnej výške, napriek tomu žalobca splatenú sumu 2.299 eur nezapočítal a žiada od nej,

aby zaplatila istinu 2.000 eur, odmenu 2.158 eur (bod 4.1 zmluvy), sankcie 207,90 eur (bod 12.1 zmluvy) a sankcie 2.079 eur (bod 12.4 zmluvy). Úver bol zaťažený ročnou úrokovou mierou 44,18 % p.a. a RPMN je 123,36 %. Úrokové miery z nových úverov boli v máji 2013 vo výške 15,96 % ročne a RPMN 16,04%. Maximálna výška odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru, naposledy zverejnená MFSR za I. štvrťrok 2010, bola pri spotrebiteľských úveroch 37,6%, čo by pri úvere 2.000 eur predstavovalo sumu 752 eur a nie 2.158 eur, akú si uplatnil žalobca. V danom prípade odplata predstavuje až 107,9 %. Podľa bodu 4.1 zmluvy odplata pozostáva len z úroku a úrok bol dohodnutý cca 2,7 násobne kráť vyšší, takáto dohoda je preto v rozpore s dobrými mravmi a tým pádom neplatná. Úver jej bol poskytnutý s využitím tiesne, nevedomosti a omylu, za neprimerane vysoké protiplnenie, z ktorého dôvodu je poskytnutie úveru absolútne neplatným právnym úkonom. Výška zmluvnej pokuty síce závisí od vôle zmluvných strán, ale limitovaná je dobrými mravmi. Zmluvné pokuty v bode 12.1 zmluvy vo výške 5% z nominálnej hodnoty úveru pre prípad omeškania dlžníka s úhradou splátky o viac ako 15 dní, sú kumulované so zmluvnou pokutou podľa bodu 12.4. zmluvy vo výške 50% z nominálnej výšky úveru. Nominálna výška úveru nie je v zmluve jasne a zrozumiteľne definovaná, žalobca zmluvné pokuty počíta zo sumy 4.158 eur, ale reálna nominálna hodnota úveru je len 2.000 eur. Pre nejednoznačnosť, neurčitosť a nezrozumiteľnosť je ustanovenie zmluvy o zmluvných pokutách neplatné, neplatnosť spôsobuje aj kumulácia pokút, keďže zabezpečuje tú istú povinnosť a výška zmluvnej pokuty je s ohľadom na ustálenú judikatúru neprimerane vysoká, tým aj v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka neplatná. Ďalej poukázala na to, že na základe zmluvy o revolvingovom úvere žalobca disponuje širokým spektrom reštriktívnych nástrojov na zabezpečovanie plnenia dlžníka, ale on ako spotrebiteľ nemá žiadne oprávnenia a ich vzájomné postavenie je nevyvážené. Za predpokladu, že nedôjde ku konštatovaniu neplatnosti tohto dojednania je preto nevyhnutné použiť moderačné právo súdu.

7. Nakoniec žalovaná skonštatovala, že právny titul, na základe ktorého zmenka vznikla, je neplatný pre rozpor s dobrými mravmi, ako aj pre početné neprijateľné zmluvné podmienky, vadami netrpia len podstatné náležitosti tejto zmluvy, ale takmer všetky jej časti. Zmenka má nedovolenú a nezákonnú kauzu a výkon práva, ktorý je s ohľadom na všetky skutočnosti v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, nemôže požívať právnu ochranu. Zmenkový platobný rozkaz preto žiadala zrušiť.

8. K námietkam boli ako dôkazy pripojené vo fotokópii zmluva o revolvingovom úvere č. 170227-45220 zo 6.5.2013 spolu so splátkovým kalendárom, rozhodcovská zmluva č. 170227-45220 zo 6.5.2013, výpis z účtu za účtovné obdobie 1.5.2013 - 31.5.2013, príkazy banke na úhradu 99 eur z 26.6.2013 a na úhradu 2.200 eur z 24.10.2013, prehľad úrokovvej miery z nových úverov, doklady, ktorými žalovaná preukazovala svoj úmysel ukončiť podnikateľskú činnosť (dohoda o ukončení zmluvy o poskytovaní služieb s Reality holding +, s.r.o. z 20.2.2013, dohoda o ukončení zmluvy o finančnom sprostredkovaní s Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s. z 30.4.2013 a žiadosť o zmenu údajov viazaného finančného agenta Wüstenrot stavebná sporiteľňa, a.s., z 1.5.2013) a svoje oznámenie z 22.10.2013 o úmysle jednorazovo úver splatiť s podacím lístkom potvrdzujúcim jeho odoslanie žalobcovi.

9. Námietku miestnej nepríslušnosti žalovaná vzniesla pri prvom úkone, ktorý jej v konaní patrilo. Tunajší súd síce nie je všeobecným súdom žalovanej, ale predmetom konania je zaplatenie zmenky splatnej v Bratislava, preto bol žalobca v zmysle § 87 písm. d) OSP v spojení s § 10 ods. 2 písm. a) zákona č. 371/2004 Z. z. oprávnený podať žalobu aj na Okresný súd Bratislava V a tým jeho miestnu príslušnosť založil. Právo voľby miestnej príslušnosti danej na výber neprislúcha žalovanej, Okresný súd Považská Bystrica by sa preto miestne príslušným v zmysle § 87 písm. f) OSP nemohol stať ani vtedy, ak by zaviazanosť žalovanej zmenkou skutočne vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ako v námietkach tvrdila.

10. Návrhu žalovanej na prikázanie veci inému súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením 5Ndob/2/2015 z 29.1.2015 nevyhovel. V uznesení okrem iného uviedol, že z predloženej kópie zmluvy o revolvingovom úvere zo 6.5.2013 vyplýva, že prostriedky boli poskytnuté na účely výkonu podnikateľskej činnosti žalovanej, žalovaná bola v čase uzavretia zmluvy podnikateľka a podnikateľskú činnosť ukončila ku dňu 28.11.2013. Pokiaľ žalovaná použila prostriedky z úveru na úhradenie dlhov v zdravotnej, sociálnej poisťovni a na úhradu daňových nedoplatkov, nie je možné hovoriť o spotrebiteľskom úvere. Prostriedky neboli poskytnuté pre osobnú spotrebu, ale boli použité na úhradu dlhov vzniknutých v súvislosti s výkonom jej podnikateľskej činnosti.

11. Na prejednanie námietok nariadil súd pojednávanie. Dokazovanie bolo vykonané listinnými dôkazmi, ktoré strany súdu predložili, výsluchom žalovanej a ako svedkov súd vypočul druhu žalovanej P. L. a sprostredkovateľku úveru P. P..

12. Žalobca vzal na prvom pojednávaní žalobu späť v zmenkovej sume 4.279

eur s úrokom 6% ročne z nej od 30.9.2013 do zaplatenia a v zmenkovej odmene 14,26 eur. Uviedol, že žalovaná zaplatila len 1 splátku úveru dňa 27.6.2013 a keď v platení ďalej nepokračovala, došlo k vyplneniu zmenky. Po splatnosti zaplatila 2.200 eur, a keďže sa rozhodol netrváť na zaplatení zmenkovej sumy 2.079 eur, zodpovedajúcej zmluvnej pokute, berie žalobu späť celkovo v sume 4.279 eur. Vo zvyšku žiadal zmenkový platobný rozkaz ponechať v platnosti.

13. Právna zástupkyňa žalovanej v ústnom prednese na pojednávaní zotrvala na námietkach v celom rozsahu. Uviedla, že žalobca využil tieseň žalovanej a úver jej chcel poskytnúť iba ako podnikateľke, čo treba považovať za nekalú obchodnú praktiku, smerujúcu k vylúčeniu ochrany žalovanej ako spotrebiteľky. Žalovaná nežiadala o revolvingový úver a neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere sa domáhala už v júli 2013. Dôkazom o tom je list z 1.7.2013, v ktorom žalobcu upozornila na nevýhodnosť úveru, uviedla dôvody, pre ktoré bola v postavení spotrebiteľky a žiadala o možnosť predčasného splatenia úveru. Súdu predložila aj odpoveď žalobcu z 19.7.2013 na jej žiadosť o predčasné splatenie úveru. Ďalej uviedla, že listom zo dňa 26.7.2013 žalovaná zmluvu vypovedala a následne dňa 25.10.2013 úver splatila. Trvala na tom, že žalovaná zmluvu uzavrela v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, lebo z podnikania mala dlhy, ktoré musela vyrovnať, podnikanie mienila ukončiť a nemala možnosť získať iný úver. Žalobca, resp. osoby, ktoré v jeho mene zmluvu dojednávajú, žalovanú zrejme naviedli, aby v žiadosti uviedla, že úver potrebuje na vybavenie kancelárie, v skutočnosti však žalovaná 22.2.2013 nájomnú zmluvu na kanceláriu ukončila a podnikala kroky na postupné ukončenie podnikateľskej činnosti (k 31.5.2013 živnosť prerušila a ukončila ju v novembri 2013). Peniaze potrebovala, preto musela prijať žalobcom navrhované podmienky, hoci úver chcela ako spotrebiteľka. Následne požiadala žalobcu o možnosť úver predčasne splatiť a až dodatočne sa dozvedela, že medzitým predčasnú splatnosť úveru určil žalobca a vyplnil zmenku.

14. V písomnom podaní z 30.11.2015 právna zástupkyňa žalovanej tvrdila, že žalovaná pri dojednaní úveru v apríli 2013 pracovníkom žalobcu deklarovala, že podnikateľskú činnosť končí, výslovne sa dožadovala, aby jej bol poskytnutý spotrebiteľský úver, ktorým chcela sanovať svoje dlhy z podnikania. V tom čase bola vo finančnej tiesni a túto jej zložitú situáciu pracovníci žalobcu vyslovene využili a tlačili ju do podpisu zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá účelom ani obsahom nebola v súlade s jej vôľou. Zavedená bola aj v otázke zabezpečenia, keď jej tvrdili, že bez podpisu zmenky jej úver nemôže byť poskytnutý. Domnievala sa, že na uzavretie takejto zmluvy boli pracovníci žalobcu silne motivovaní províziou, ktorá je vyššia než pri spotrebiteľskom úvere. Žalovaná zmluvu uzavrela, lebo nemala, alebo nevidela, inú možnosť ako vyplatiť svoje dlhy z podnikania, pričom žalobca jej spotrebiteľský úver, na získanie ktorého podmienky spĺňala, odmietol poskytnúť. Z poskytnutého úveru vyplatila dlh Sociálnej poisťovni vo výške 200 eur, spoločnosti Provident vo výške 500 eur a Homecredit vo výške 500 eur, spoločnosti O2 vo výške 30 eur, Slovenskej sporiteľni, a.s. vo výške 600 eur a žalobcovi prvú splátku úveru 99 eur.

15. Na preukázanie finančnej tiesne žalovanej boli súdu predložené listinné dôkazy, z ktorých vyplýva, že žalovaná mala záväzky voči Provident Financial, s.r.o. (výzva z 2.5.2013 na zaplatenie 217,76 eur), Wüstenrot poisťovni, a.s. (výzva zo dňa 22.7.2013 na zaplatenie 840,88 eur), Consumer Finance Holding (upozornenie zo dňa 26.6.2013 na pohľadávku 171,72 eur), Sociálnej poisťovni (upozornenie - posledná výzva zo dňa 31.5.2013 na pohľadávku 260,54 eur), EOS KSI Slovensko, s.r.o. (výzva od AK Tomáš Kušnír z 24.6.2013 na pohľadávku 1.057,23 eur), Slovenskej sporiteľni, a.s. (príkaz na úhradu z 22.10.2013 na pohľadávku 500 eur) a Inkasnému servisu, ktorému na účet 28.10.2013 vložila hotovosť.

16. Podaním z 21.3.2016 žalovaná prostredníctvom právnej zástupkyne žiadala, aby súd určil, že zmluva o revolvingovom úvere je neplatná, alternatívne, aby určil, že z dôvodu neprijateľnosti sú neplatné body 1.1., 4.1., 4.2., 5., 12.1. a 12.4. Súčasne žiadala určiť, že uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere bolo dosiahnuté za použitia nekalej obchodnej praktiky. Vzájomnú žalobu v podstate odôvodnila tými istými skutočnosťami, pre ktoré v námietkach a neskorších prednesoch a vyjadreniach žiadala zmenkový platobný rozkaz zrušiť. Naliehavý právny záujem na určení videla v tom, že požadované rozhodnutie bude mať jednak preventívny účinok pred tým, aby si žalobca uvedené nároky nevymáhal mimosúdne alebo prostredníctvom tretích osôb, resp. aby ich nepostúpil na iné subjekty, a jednak tým, že sa postavenie žalovanej stane istejšie, bude mať do budúcnosti voči akýmkoľvek snahám o vymáhanie iných súm podľa zmluvy o revolvingovom úvere v rukách právoplatné rozhodnutie súdu, ktoré bude zaväzovať i právnych nástupcov žalobcu.

17. Dôkaz výsluchom žalovanej súd vykonal až na pojednávaní 21.3.2016.

Žalovaná uviedla, že robila sprostredkovanie v poisťovní, finančne sa jej nedarilo, musela platiť odvody do zdravotnej a sociálnej poisťovne, chodili jej upomienky, nemala peniaze, zdĺžila sa vo dvoch nebankových spoločnostiach a hrozilo jej penále z daňového úradu. Banky jej odmietli úver dať, lebo

v minulosti nesplatila kreditnú kartu, hľadala preto možnosť získať úver od nebankovej spoločnosti. Žalobca poskytoval úvery aj spotrebiteľské aj podnikateľské. Keď sprostredkovateľke povedala, že je SZČO, ponúkla jej úver so zľavou, s tým, že po jeho splatení bude mať výhodu vo forme poskytnutia kontokorentu. Sprostredkovateľke povedala, že úver nepotrebuje na podnikanie, lebo s podnikaním končí. Úver sa dojednával na viacerých stretnutiach. Dostala tlačivo, v ktorom mala uviesť účel, na ktorý peniaze potrebuje, ale z tam uvedených možností jej účelu nezodpovedala ani jedna, preto na radu sprostredkovateľky napísala, že úver chce na obnovenie kanceláriu. Napriek tomu, že úver na podnikanie nechcela, zmluvu podpísala, lebo jej povedali, že ako SZČO spotrebiteľský úver nedostane, najprv by musela podnikanie ukončiť, zamestnať sa a spotrebiteľský úver by jej mohli dať až po uplynutí skúšobnej doby. Živnosť si preto ešte podržala, aby úver dostala a nemusela sa obrátiť na Pôžičkáreň, kde bol úrok 200%. Robila síce ako viazaný finančný agent, ale pre oblasť poisťovníctva a rozdiel medzi spotrebiteľským a podnikateľským úverom nepoznala. Zmluvu podpísala, vedela, aké sú podmienky, ale uzavrela ju len preto, že bola vo finančnej núdzi. Úrok nebol v zmluve definovaný a až po roku zistila, že jej žalobca nepožičal tú sumu, ktorú v zmluve ako výšku úveru uviedol, a ktorú sa mu zaviazala platiť.

18. Svedok P. L. sa o okolnostiach dojednávania úveru dozvedel len od žalovanej, sám sa jednaní nezúčastnil. Uviedol, že so žalovanou žijú v spoločnej domácnosti od roku 2012. Stále boli u nich hádky pre peniaze, žalovaná si chcela zobrať spotrebný úver, aby splatila dlhy na zdravotnom alebo sociálnom poistení a mala aj ďalšie úvery. Dlhy boli najmä z podnikania, ale aj pre súkromný účel. Žalovaná nemala z čoho prispievať na spoločnú domácnosť, náklady hradil sám, neprispievala ani na stravu. Požičal jej 1.000 eur a dal jej peniaze na vyrovnanie dlhu buď na zdravotnom alebo sociálnom poistení. So žalobcom o úvere jednala viac krát, zdalo sa mu, že k žalobcovi chodí každý deň. Bola v tom čase veľmi precitlivená, podráždená, v noci nespala, bolo to preto, že sa úver stále inak vyvíjal, najprv mal byť spotrebiteľský, potom podnikateľský. Snažil sa žalovanú presvedčiť, aby si podnikateľský úver nebrala keď už nepodniká, ale povedala, že je to výhodnejšie, že sú lepšie úroky a že je čosi ako VIP klient, lebo v banke majú podnikatelia lepšie podmienky. Myslel si, že si úver vôbec nemala brať a chcel, aby to nejako vyriešili sami, napriek tomu žalovaná zmluvu podpísala, na čo ju presvedčil, nahovoril žalobca. Podľa neho mala žalovaná zrušiť živnosť, aby nemusela platiť odvody, ale nechala si ju, lebo žalobca povedal, že tak to bude pre ňu lepšie.

19. Žalobca sa ku kauzálnemu vzťahu zmenky vyjadril až na pojednávaní 7.11.2016. Jeho právny zástupca uviedol, že žalovaná námietky založila na tvrdení, že zľavou bol zabezpečený spotrebiteľský vzťah, k čomu predložila listiny a navrhla vykonať dôkazy na preukázanie svojej finančnej tiesne. Zmluva o revolvingovom úvere však žalovanú identifikuje ako podnikateľku, ktorej veriteľ poskytuje úver na výkon jej podnikateľskej činnosti. Aj v žiadosti o úver sa identifikovala ako podnikateľka a ako účel čerpania úveru uviedla zariadenie kancelárie. Fotokópiu žiadosti o úver predložil súdu ako dôkaz.

20. Právna zástupkyňa žalovanej v písomnom vyjadrení z 3.3.2017 námietky doplnila. Uviedla, že žalobca oznámil žalovanej vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru ku dňu 26.8.2013 až listom z 23.10.2013, v ktorom zosplatnenú pohľadávku 7.159,52 eur špecifikoval v členení na istinu 4.059 eur, penalizačné faktúry 2.286,90 eur, súdny poplatok 382 eur, poplatok za právne zastupovanie 381,25 eur a úrok z omeškania 29,21 eur. Žalobca úver zosplatnil až po tom, čo mu bola 26.8.2013 doručená výpoveď žalovanej z úverovej zmluvy, na základe ktorej sa zmluvný vzťah ukončil, takže úver zosplatniť už nemohol. Zosplatniť nemohol ani trovy konania a trovy právneho zastúpenia, tie vznikli najskôr 8.10.2013, kedy podal na súd žalobu. Úver sa mohol stať predčasne splatným za podmienok uvedených v bode 12.3. písm. b) zmluvy, ktorý je však vnútorne rozporný, pripúšťa rôzny výklad, je nezrozumiteľný, neurčitý a nejasný, v dôsledku čoho je v zmysle § 37 Občianskeho zákonníka neplatný. Žalobca mal podľa bodu 12.3. možnosť od zmluvy odstúpiť alebo ju vypovedať, ale nespravil tak. V ústnom prednese na pojednávaní zas právna zástupkyňa žalovanej zdôraznila, že výšku úroku je potrebné považovať za úžernícku aj pre prípad, ak zmluva nie je spotrebiteľská, okrem toho žalovaná mala peňažné prostriedky od žalobcu k dispozícii po dobu 5 mesiacov a ak by aj výšku úroku akceptovala, za túto dobu by úrok predstavoval len 279,33 eur, ktorú sumu žalobcovi uhradila spolu s istinou poskytnutého úveru, včítane úroku z omeškania.

21. Žalobca navrhol na okolnosti uzavretia zmluvy vypočítať sprostredkovateľku P. P.. Dôkaz výsluchom svedkyne súd vykonal na pojednávaní 23.5.2017. Svedkyňa uviedla, že pre žalobcu pracuje na mandátnu zmluvu a so žalovanou ako klientkou dojednávala úver. Žalovaná sa na nich nakontaktovala s tým, že má záujem o úver, všetko žalovanej vysvetlila a o všetkom ju poučila. Žalovaná jej povedala, že študuje právo, že sa dobré vyzná a všetko si našťuduje. Od žalovanej prevzala doklady a žiadosť odoslala do Bratislavy. Keď bol úver schválený a zavolali ju, aby prišla podpísať, žalovaná povedala, že sa jej medzi tým zmenila situácia a potrebuje nižšiu sumu, lebo s kolegom

rozbiehajú realitnú činnosť, vlastnili pozemky, ktoré predali, a z provízií za predaj realít by úver vyrovnala. Urobila sa preto nová zmluva, ktorú si žalovaná podrobne preštudovala, čítala všetko asi hodinu, potom podpísala a dostala peniaze. K účelu, na ktorý peniaze potrebuje, jej žalovaná povedala, že otvárajú realitnú kanceláriu, ktorú majú vyhladnúť niekde v Žiline a že riešili problémy s odpadom, takže peniaze potrebuje na zariadenie kancelárie. Schopnosť platiť úver žalovaná dokladovala daňovými priznaniami alebo faktúrami, žiadne doklady o nepriaznivom majetkovom stave nepredložila. Úver by ani nemohol byť schválený, ak by žalovaná nemala určité príjmy na platenie splátok. Svedkyňa si presne nepamätala, či po tom, čo bola pôvodná zmluva stornovaná, vypísala žalovaná novú žiadosť o úver, len predpokladala, že sa tak stalo, ale o tom, že rozbieha realitnú činnosť, žalovaná hovorila už pri prvej žiadosti o úver. Údaje do žiadosti o úver vpisovala ona z dokladov, ktoré jej žalovaná odovzdala, a účel na ktorý peniaze chce, jej povedala žalovaná, t. j. že úver chce na zariadenie kancelárie. Pri vyplňovaní žiadosti sedeli so žalovanou oproti sebe, žalovaná videla všetko, čo ona do žiadosti doplnila, a žiadosť podpísala, až keď si všetko prečítala. V žiadnom prípade žalovanú nenavádzala, aby ako účel úveru uviedla zariadenie kancelárie. Svedkyňa zdôraznila, že žalovaná o spotrebiteľský úver nežiadala a už pri prvom kontakte povedala, že chce peniaze na podnikanie.

22. Žalovaná ani jej právna zástupkyňa nevyužili možnosť byť pri výsluchu svedkyne P. P. osobne prítomné. Právna zástupkyňa na výpoveď svedkyne reagovala písomne. V podaní z 27.9.2017 uviedla, že svedecká výpoveď nie je dôveryhodná vzhľadom na vzťah svedkyne k žalobcovi a žiadala, aby súd na jej výpoveď neprihliadol. Zároveň namietala nepravdivosť svedeckej výpovede. Žalovaná právo nikdy neštudovala, je absolventkou magisterského štúdia v odbore verejná správa (k tomu predložila fotokópiu vysvedčenia o štátnej skúške a diplom), poprela aj pravdivosť tvrdenia, že by chcela úver na rozbehnutie realitnej kancelárie, lebo žalovaná realitnú činnosť nikdy nemala v predmete podnikania, ani nevlastnila žiaden pozemok. Považovala prinajmenšom za hodné zamyslenia, prečo si sprostredkovateľka údaje o oprávnení na realitnú činnosť, o vlastníctve pozemku a o prenájme kancelárie, neoverila. Trvala na tom, že žiadosť o úver vypisovala žalovaná vlastnou rukou, aj na tom, že účel čerpania úveru uviedla v žiadosti na radu sprostredkovateľky po tom, čo ju ubezpečila, že skutočné použitie peňazí nebude musieť dokladovať.

23. Žalobca na vyvrátenie dôvodnosti námietky nesprávneho vyplnenia zmenky predložil pokus o zmier z 15.9.2013, v ktorom žalovanej oznámil, že pre neplnenie záväzkov podľa splátkového kalendára sa stali splatnými všetky záväzky, ktoré sa mali stať splatnými až v budúcnosti. V pokuse o zmier žalobca vyzval žalovanú, aby mu dlžnú sumu 6.345,90 eur uhradila do 10 dní. Dlh pozostával z neuhradených splátok úveru 4.059 eur, neuhradených zmluvných pokút 207,90 eur a neuhradenej poslednej zmluvnej pokuty 2.079 eur. Prílohou pokusu o zmier bola faktúra na zaplatenie zmluvnej pokuty 2.079 eur. Dodatočne žalobca doplnil aj pokus o zmier z 12.8.2013 s faktúrou z 12.8.2013, ktorou žalovanej vyúčtoval zmluvnú pokutu 207,90 eur za omeškanie s úhradou 2. splátky.

24. Právna zástupkyňa žalovanej na tieto dôkazy reagovala podaním zo 7.3.2018. Znovu poukázala na to, že o vyhlásení predčasnej splatnosti celého úveru sa žalovaná dozvedela až z oznámenia žalobcu zo dňa 23.10.2013. Uviedla, že žalobca nepreukázal svoje tvrdenie, že sa žalovaná pred splatnosťou zmenky dozvedela o zosplatení úveru a o povinnosti zaplatiť zmluvné pokuty, keďže nepredložil žiadne doklady, z ktorých by bolo jednoznačné, že jej faktúry a oba pokusy o zmier boli doručené. Žalobca ku zosplateniu úveru pristúpil až listom z 23.10.2013, v ktorom ako dátum zosplatenia účelovo uviedol deň 26.8.2013, t. j. deň, kedy mu bola doručená výpoveď zmluvy.

25. Z prvopisu zmenky, odkazujúcej na zmluvu číslo 170227-45220, ktorá bola vystavená v Žiline 6.5.2013, súd zistil, že žalovaná ako vystaviteľka, podnikajúca na základe iného ako živnostenského zákona, pod obchodným menom L. T., IČO: 42 152 496, dala bezpodmienečný prísľub, že dňa 29.9.2013 zaplatí na rad žalobcu v Bratislave zmenkovú sumu 6.345,90 eur, bez protestu.

26. Listina obsahuje všetky náležitosti, predpísané v čl. I. § 75 zákona č. 191/1950 Zb., Zákon zmenkový a šekový (ďalej len zmenkový zákon), pre vlastnú zmenku. Z formálno-právneho hľadiska je treba zmenku považovať za platnú, preto žalobca, ako jej riadny majiteľ, má právo postihom žiadať zmenkovú sumu, pokiaľ zmenka nebola zaplatená, šesťpercentné úroky odo dňa splatnosti a odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy (čl. I. § 48 ods. 1 zmenkového zákona).

27. V konaní nebolo sporné, že zmenka plní zabezpečovaciu funkciu ku zmluve o revolvingovom úvere číslo 170227-45220, ktorú strany uzavreli v deň vystavenia zmenky. Vzhľadom na to, že podľa čl. III. § 3a zmenkového zákona sú neplatné zmenkové prejavy urobené v rozpore so zákazom použitia zmenky na zabezpečenie uspokojenia pohľadávky zo spotrebiteľskej zmluvy podľa osobitných predpisov a v čase vystavenia zmenky osobitný predpis (§ 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch) neumožňoval v súvislosti s poskytovaním spotrebiteľského

úveru zabezpečiť jeho splnenie zmenkou, súd v prvom rade zameral dokazovanie na objasnenie otázky, či zmluva, ktorá je kauzou zmenky, bola zmluvou o spotrebiteľskom úvere, ako tvrdila žalovaná.

28. Zo zmluvy o revolvingovom úvere, zo žiadosti žalovanej z 2.5.2013 o úver a zo zmenky samotnej, je zrejmé, že sa žalovaná voči žalobcovi pri uzatváraní zmluvy identifikovala ako podnikateľka, o úver žiadala na výkon podnikateľskej činnosti a tento účel potvrdila aj podpísaním zmluvy o revolvingovom úvere. Žalovaná na svoju obranu uviedla, že žalobca zneužil jej finančnú núdzu a na podpísanie žiadosti a zmluvy ju naviedla sprostredkovateľka, zrejme motivovaná výškou provízie. Svedok P. L. dokonca tvrdil, že žalovaná už mala schválený spotrebiteľský úver, ale žalobca ju nahovoril na úver podnikateľský. Podľa svedkyne P. Mištríkovej však žalovaná o spotrebiteľský úver nežiadala a pôvodne mala schválený tiež len podnikateľský úver s vyššou sumou. W. ohľadu na to, či je výpoveď svedkyne pre jej vzťah k žalobcovi dôveryhodná, treba uviesť, že vzhľadom na finančnú situáciu žalovanej, na výšku jej dlhov a príjem, ktorý nepostačoval ani na pokrytie jej bežných potrieb, je tvrdenie právnej zástupkyne žalovanej, že žalovaná spĺňala podmienky na poskytnutie spotrebiteľského úveru, iba špekulatívne. Za týchto podmienok by žalobca poskytnutím spotrebiteľského úveru žalovanej konal v priamom rozpore so zákonom č. 129/2010 Z. z.

29. Zo všetkých žalovanou uvedených okolností je zrejmé, že si bola vedomá, že jej ani banka a ani žalobca nemôžu spotrebiteľský úver poskytnúť, a keďže peniaze potrebovala, využila možnosť získať ich prostredníctvom podnikateľského úveru. Žalovaná netvrdila, že by na ňu žalobca alebo sprostredkovateľka vyvíjali nedovolený nátlak smerujúci k tomu, aby zmluvu o revolvingovom úvere podpísala a úver čerpala. Ťaživá finančná situácia, pod vplyvom ktorej, podľa jej tvrdenia, konala, nepredstavuje nedostatok slobody prejavu vôle. Právny úkon, ktorý bol urobený v tiesni a za nápadne nevýhodných podmienok, nie je neplatný, ale za podmienok uvedených v § 49 zákona č. 40/1964 Zb., Občiansky zákonník, umožňuje konajúcemu od zmluvy odstúpiť. Navyše žalovaná nepreukázala, či žalobca o jej skutočnej finančnej situácii vedel, keďže v žiadosti o úver ponechala rubriku určenú na označenie záväzkov nevyplnenú (bez toho, aby tvrdila, že aj na neuvedenie dlhov ju naviedla sprostredkovateľka).

30. Súd považuje za nepodstatné, či žalovaná účel čerpania úveru v žiadosti uviedla z vlastnej iniciatívy alebo na radu sprostredkovateľky. Žiadosť žalovaná podpísala dobrovoľne, so všetkými dôsledkami z toho vyplývajúcimi. Nepravdivosť deklarovaného účelu je irelevantná už aj vzhľadom na to, že žalovaná skutočne úver použila na podnikateľskú činnosť, t. j. na zaplatenie dlhov, ktoré jej vznikli v súvislosti s podnikaním.

31. Žalobca ako veriteľ mal pred uzavretím zmluvy osvedčené dokladmi, ktoré mu predložila žalovaná, že žalovaná vykonáva podnikateľskú činnosť a žalovaná deklarovala, že na tento účel úver žiada. Preto žalobca nemal povinnosť požadovať, aby žalovaná predložila podnikateľský plán, ani skúmať, akým spôsobom s peňažnými prostriedkami z úveru naložila. (V tomto smere súd poukazuje aj na rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 10Co/59/2015 z 21.1.2016.)

32. Nakoľko žalobca a žalovaná zmluvu o revolvingovom úvere uzavreli ako podnikateľa a pri jej uzavretí bolo zrejmé, s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkala ich podnikateľskej činnosti, právny vzťah založený touto zmluvou nespadá pod úpravu zákona č. 129/2010 Z. z., resp. Občianskeho zákonníka a zmenkový prejav nie je neplatný ani v zmysle čl. III. § 3a zmenkového zákona. Súd preto námietky, ktorých skutkovým základom bolo tvrdenie, že je úver spotrebiteľský, že práva žalovanej ako spotrebiteľky boli porušené neprijateľným postupom žalobcu a neprijateľnými zmluvnými podmienkami, považoval za nedôvodné. Z rovnakého dôvodu bolo potrebné zamietnuť aj vzájomnú žalobu, keď navyše žalovaná na určení neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere alebo jej časti nemá naliehavý právny záujem a ustanovenie § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z., v znení účinnom od 1.1.2018, je aplikovateľné iba na zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

33. Zmluvu o revolvingovom úvere jej účastníci uzatvárali podľa § 497 a nasledujúcich zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník (ObZ). Pre obchodno-právne vzťahy platí princíp zmluvnej voľnosti. Ustanovenia Obchodného zákonníka o záväzkových vzťahoch majú dispozitívnu povahu a účastníci zmluvného vzťahu sa od nich môžu odchýliť, pokiaľ z § 263 ObZ nevyplýva opak. Obchodný zákonník neupravuje výšku úroku kogentne, dojednanie jeho výšky je preto v dispozícii zmluvných strán. Ani v prípade, ak by bol úrok dojednaný v neprímeranej výške, nestala by sa úverová zmluva neplatnou, ale podľa poslednej vety § 502 ods. 1 ObZ je dlžník povinný platiť úrok v najvyššej prípustnej výške. Žalovaná v doplňujúcich podaniach tvrdila, že úrok bol dohodnutý vo výške 107,9 %, a je preto neplatný. Pri posudzovaní najvyššej prípustnej výšky úroku nestačí len porovnať sumu poskytnutého úveru s dojednaným úrokom, do úvahy je potrebné vziať aj dobu, na ktorú boli peňažné prostriedky poskytnuté, na to, aké zabezpečenie dlžník poskytol a tým aj na mieru rizika, ktorú veriteľ podstupuje pre prípad nedobytnosti úveru, ako aj na ďalšie konkrétne okolnosti súvisiace s

obchodným prípadom. V bode 4.1. zmluvy bol úrok 2.158 eur dojednaný za celú dobu splácania úveru, t. j. za dobu 42 mesiacov, takže ročný úrok z poskytnutej sumy 2.000 eur je cca 31%.

34. Žalovaná namietala, že pre absenciu definície pojmu „nominálna výška úveru“ ako základu pre výpočet zmluvných pokút, je zmluva v časti dohody o zmluvných pokutách nezrozumiteľná a neplatnosť spôsobuje neprímeraná výška pokút a ich kumulácia. K nezrozumiteľnosti pojmu „nominálna výška úveru“ poukazuje súd na body 1.1., 4.1. a 9.1. zmluvy, podľa ktorých sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi úver v dohodnutej výške 4.158 eur, s tým, že proti tejto pohľadávke dlžníka sa započítala pohľadávka veriteľa na zaplatenie zmluvnej odmeny (úroku) 2.158 eur, ktorý sa stal splatný ku dňu poskytnutia úveru. Nie sú preto žiadne pochybnosti o tom, že nominálnou výškou úveru sa rozumie suma 4.158 eur. Neprímeraná výška zmluvných pokút, t. j. nepomer výšky zmluvnej pokuty k hodnote a významu zabezpečeného záväzku, nie je v obchodnoprávných vzťahoch, vzhľadom na osobitnú úpravu obsiahnutú v ustanovení § 301 ObZ, postihovaná sankciou neplatnosti podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ale súdu umožňuje zmluvnú pokutu znížiť až do výšky škody, ktorá vznikla do doby súdneho rozhodnutia porušením zmluvnej povinnosti, na ktorú sa zmluvná pokuta vzťahuje. Žalovaná síce v námietkach žiadala, aby súd uplatnil moderačné právo, ale žalobca uznal čiastočnú dôvodnosť námietok a v zmenkovej sume 2.079 eur, zodpovedajúcej zmluvnej pokute podľa bodu 12.4. zmluvy, vzal žalobu späť.

35. Žalovaná v doplnujúcich podaniach poukazovala na to, že listom z 26.7.2013 zmluvu o revolvingovom úvere podľa bodu 8.1. vypovedala. Možnosť zmluvu ukončiť výpoveďou sa podľa bodu 8.1. vzťahuje len na revolving, ktorý je definovaný v bode 3.1. zmluvy. Keďže žalovanej revolving nebol poskytnutý, je výpoveď neúčinná a na jej základe k ukončeniu zmluvného vzťahu nedošlo.

36. K námietke nepreukázania, že žalobca predložil zmenku na platenie, je treba uviesť, že zmenka bola vystavená s doložkou „bez protestu“, preto žalobca nemá povinnosť preukázať, že zmenka predložená bola, ale naopak, povinnosť preukázať, že lehoty na predloženie zmenky dodržané neboli, má v zmysle čl. I. § 46 ods. 2 zmenkového zákona ten, kto sa toho proti majiteľovi dovoľáva.

37. Za predloženie zmenky na platenie sa všeobecne považuje aj doručenie zmenkového platobného rozkazu dlžníkovi, k čomu v tomto prípade došlo dňa 10.3.2014. Z námietok a z doplnujúcich podaní žalovanej je zrejmé, že sa do dňa 8.10.2013, v ktorý deň bolo súdne konanie začaté, o povinnosti zaplatiť zmenku nedozvedela.

38. Zmenka bola vystavená vedome neúplná a chýbajúce údaje o zmenkovej sume a dátume splatnosti mal žalobca právo doplniť za podmienok uvedených v bodoch 5.3. a 5.4. zmluvy o revolvingovom úvere. Oprávnenie mu vzniklo v prípade, ak sa žalovaná ako dlžník oneskorí s platením akéhokoľvek záväzku zo zmluvy. Ako údaj sumy zmenky mohol žalobca vyplniť ľubovoľnú sumu zahrnujúcu ale neprekračujúcu všetky jeho pohľadávky zo zmluvy, spolu s príslušenstvom a zmluvnými pokutami uloženými podľa čl. 12. zmluvy, ktoré budú splatné ku dňu splatnosti zmenky. Ako údaj splatnosti mal právo uviesť ľubovoľný dátum (t.j. konkrétny deň) po dni splatnosti akejkolvek jeho pohľadávky alebo jej časti, alebo jej príslušenstva, alebo zmluvných pokút na základe tejto zmluvy.

39. Úver 4.158 eur sa žalovaná zaviazala splatiť v 42 splátkach po 99 eur mesačne počnúc od 27.6.2013 do 27.11.2016. Žalobca do zmenky doplnil dátum splatnosti 29.9.2013 a zmenkovú sumu 6.345,90 eur. Žalovaná namietala nesprávne vyplnenie blankozmenky z dôvodu, že zmenková suma nezodpovedá výške jej záväzkov zo zmluvy.

40. Žalobca uviedol, že zmenka bola vyplnená po tom, čo žalovaná zaplatila len prvú splátku úveru 99 eur a v platení ďalej nepokračovala. Z listinných dôkazov, ktoré súdu predložil, vyplýva, že do zmenkovej sumy zahrnul nesplatená časť úveru 4.059 eur (41 splátok po 99 eur), zmluvnú pokutu 207,90 eur uplatnenú podľa bodu 12.1. zmluvy a zmluvnú pokutu 2.079 eur podľa bodu 12.4. zmluvy.

41. Okamžitú splatnosť všetkých záväzkov žalovanej zo zmluvy žalobca odvodzuje od bodu 12.3. písm. b) zmluvy, podľa ktorého okamžitá splatnosť nastáva, okrem iného, už tým, že je dlžník v omeškaní s úhradou mesačnej splátky dlhšie ako 30 dní.

42. Povinnosť dlžníka zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 5% z nominálnej výšky úveru je v bode 12.1. zmluvy stanovená v prípade omeškania dlžníka s úhradou splátky úveru o viac ako 15 dní. Zmluvná pokuta vo výške 50% nominálnej výšky úveru bola v bode 12.4. zmluvy stanovená v prípade omeškania dlžníka so splnením záväzkov podľa článku 12.3. písm. b) o viac ako 15 dní. Zmluvné pokuty sú splatné do 10 dní odo dňa vystavenia penalizačnej faktúry na úhradu zmluvnej pokuty (body 12.2. a 12.5. zmluvy).

43. Podľa bodu 18.1. zmluvy mal žalobca v prípade, ak sa úver stane

okamžite splatným, oprávnenie podniknúť také právne kroky, ktoré bude podľa vlastného uváženia považovať za účelné, t. j. hlavne požadovať, aby dlžník bez zbytočného odkladu splatil na výzvu všetky svoje peňažné záväzky (bod 18.1. písm. b) a uhradil zmluvné pokuty podľa článku 12, ods. 12.1. a ods. 12.4 tejto zmluvy (bod 18.1. písm. c).

44. Zmluvu o revolvingovom úvere koncipoval žalobca spôsobom, ktorý mu umožňuje práva voči dlžníkovi využiť podľa vlastného uváženia. Preto mohol, ale ani nemusel, pri omeškaní dlžníka s platením splátok o viac než 15 dní vyúčtovať zmluvnú pokutu, a rovnako mohol, ale nemusel, žiadať, aby dlžník bez zbytočného odkladu splatil všetky záväzky, ktoré sa pre omeškanie s úhradou splátky stali okamžite splatné. Dlžník, ktorý bol v omeškaní, síce mal počítať s možnosťou, že bude musieť platiť zmluvnú pokutu, počítať mohol aj s tým, že nastane okamžitá splatnosť jeho záväzkov, ale kým mu veriteľ neoznámil, že si práva z omeškania uplatňuje a na zaplatenie záväzkov ho nevyzval, nemohol sa dlžník s ich platením dostať do omeškania. Zmluvné pokuty sa podľa zmluvy mali stať splatné do 10 dní od vystavenia penalizačnej faktúry, ale ak sa dlžník o vystavení penalizačnej faktúry nedozvedel (nedozvedel sa o tom, že veriteľ zaplatenie zmluvnej pokuty požaduje), ani s jej úhradou sa nemohol dostať do omeškania.

45. Žalobca tvrdil, že žalovanú na zaplatenie záväzkov, ktoré sa v dôsledku jej omeškania stali okamžite splatnými, vyzval v pokuse o zmier z 15.9.2015 a zaslal jej aj obe penalizačné faktúry. Žalovaná poprela, že by jej žalobca pokus o zmier a faktúry doručil a tvrdí, že sa o okamžitej splatnosti úveru a o povinnosti platiť zmluvné pokuty prvýkrát dozvedela až z listu žalobcu zo dňa 23.10.2013, t. j. po splatnosti zmenky a po začatí súdneho konania. Keďže žalovaná nemôže dokázať to, čo sa nestalo, bolo vecou žalobcu, aby preukázal, že pokus o zmier a obe faktúry sa do dispozičnej sféry žalovanej dostali pred splatnosťou zmenky. Takýto dôkaz žalobca nepredložil, čím ani nepreukázal, že sa žalovaná skutočne do dňa splatnosti zmenky dostala do omeškania so zaplatením sumy vyššej, než zodpovedá splátkam, ktoré sa podľa splátkového kalendára stali zročnými do 29.9.2013.

46. Žalobca bol oprávnený blankozmenku vyplniť v prípade, ak sa dlžník oneskorí s platením akéhokoľvek záväzku zo zmluvy, z čoho logicky vyplýva, že ako zmenkovú sumu mal právo vyplniť len sumu rovnajúcu sa jeho splatnej pohľadávke, s ktorej úhradou už bola žalovaná do dňa splatnosti zmenky v omeškaní. Ku dňu 29.9.2013, kedy sa zmenka stala splatnou, žalovaná meškala so zaplatením troch splátok úveru po 99 eur, ktoré boli podľa splátkového kalendára zročné v období od 27.7.2013 do 27.9.2013. Preto ak žalobca do zmenky doplnil sumu vyššiu než 297 eur, blankozmenku vyplnil v rozpore s udeleným oprávnením a námietka žalovanej je dôvodná.

47. Ak majiteľ zmenku vyplnili inak, než bolo dojednané, zmenka sa tým nestáva neplatnou, ale dlžníka v rozsahu, v ktorom oprávnenie nebolo dodržané, nezaväzuje. Žalovaná bola na základe zmenky povinná žalobcovi zaplatiť 297 eur, a nakoľko dňa 24.10.2013 uhradila žalobcovi 2.200 eur (i keď z titulu vyrovnania úveru), jej zmenkový záväzok splnením zanikol. Zmenkový platobný rozkaz preto súd zrušil v celom rozsahu a súčasne v späťvzatej časti konanie podľa § 175 ods. 5 OSP zastavil.

48. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania (§ 262 ods. 1 CSP) súd vychádzal z toho, že žalovaná mala v námietkovom konaní plný úspech, ale v konaní o vzájomnej žalobe bol plne úspešný žalobca. V zmysle § 255 ods. 2 CSP preto vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov právo.

Poučenie:

Proti rozsudku je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie, na tunajšom súde, písomne vo 2 vyhotoveniach.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody), čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) a musí byť odvolateľom podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal žalobcnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú pod písm. a) až h), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z. z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z. z.).